

Θέμα 1°

A. Να αποδείξετε ότι: $\log_a(\theta_1\theta_2) = \log_a\theta_1 + \log_a\theta_2$ για κάθε $\theta_1, \theta_2 \in (0, +\infty)$ και $0 < a \neq 1$

Μονάδες 10

B. Πότε μια συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}, A \subseteq \mathbb{R}$ ονομάζεται άρτια και πότε περιττή

Μονάδες 5

Γ. Να γράψετε στην κόλλα των εξετάσεων τον αριθμό της κάθε ερώτησης από τις παρακάτω και δίπλα τη λέξη **ΣΩΣΤΟ** αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **ΛΑΘΟΣ** αν η πρόταση είναι λανθασμένη

- 1) Το μηδενικό πολυώνυμο έχει βαθμό μηδέν
- 2) Αν σε γραμμικό σύστημα 2×2 ισχύει: $D = 0$ και $D_x^2 + D_y^2 \neq 0$ τότε αυτό είναι αδύνατο, με D την ορίζουσα του συστήματος και D_x, D_y τις ορίζουσες που προκύπτουν από την D αν στη στήλη των συντελεστών των x, y αντικαταστήσουμε τη στήλη των σταθερών όρων του συστήματος αντίστοιχα.
- 3) Η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu x$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\left[2\pi, 2\pi + \frac{\pi}{2}\right]$
- 4) Η συνάρτηση $f(x) = \ln x$ έχει πεδίο ορισμού το $[0, +\infty)$
- 5) Τα αντίθετα τόξα έχουν ίσα συνημίτονα
- 6) Ισχύει: $\log_a\theta_1 - \log_a\theta_2 = \log_a(\theta_1 - \theta_2)$, με $\theta_1 > \theta_2 > 0$ και $0 < a \neq 1$
- 7) Η εξίσωση $\sin x = a$, με $x, a \in \mathbb{R}$ έχει **πάντοτε** ρίζα
- 8) Η συνάρτηση $f(x) = a^x, a > 1$ είναι γνησίως αύξουσα στο πεδίο ορισμού της
- 9) Η περίοδος της συνάρτησης $f(x) = \epsilon\phi x, x \in \mathbb{R} - \left\{k\pi + \frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}\right\}$ έχει περίοδο $\frac{\pi}{2}$
- 10) Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \log x^{2\nu}$, με $\nu \in \mathbb{N}^*$ είναι το \mathbb{R}^*

*Μονάδες 10*Θέμα 2°

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = x^3 - 6$ και $g(x) = 6x^2 - 11x$

i) Να βρεθούν οι τετμημένες των σημείων τομής τους

Μονάδες 15

ii) Να βρεθούν οι πραγματικές τιμές του x για τις οποίες η γραφική παράσταση της f βρίσκεται «κάτω» από τη γραφική παράσταση της g

Μονάδες 10

Θέμα 3°

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\eta\mu(2x - \pi) - 1$

i) Να βρεθεί το μέγιστο και το ελάχιστο της συνάρτησης f καθώς και οι θέσεις του μεγίστου και ελαχίστου αντίστοιχα

Μονάδες 10

ii) Να βρεθούν τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με την ευθεία με εξίσωση $y = 1$ των οποίων οι τετμημένες ανήκουν στο διάστημα $[-\pi, \pi]$

Μονάδες 10

iii) Πόσες ρίζες έχει η εξίσωση $f(x) = 2013$. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας

Μονάδες 5

Θέμα 4°

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \frac{e^{2x} - 4e^x + 3}{e^x - 1}$

i) Να βρεθούν τα πεδία ορισμού τους

Μονάδες 5

ii) Να βρεθούν οι τιμές του x για τις οποίες η γραφική παράσταση της g βρίσκεται «πάνω» από τον άξονα $x'x$

Μονάδες 10

iii) Να λυθεί η εξίσωση $f(g(x)) = 0$

Μονάδες 10

Παρατηρήσεις:

1) Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα

2) Κάθε μέθοδος επιστημονικά τεκμηριωμένη γίνεται αποδεκτή

Αιδηψός Πέμπτη, 23 Μαΐου 2013

Η Διευθύντρια

Ο Εισηγητής

Ενδεικτικές Λύσεις

Θέμα 1°

Α. Να αποδείξετε ότι: $\log_a(\theta_1\theta_2) = \log_a\theta_1 + \log_a\theta_2$ για κάθε $\theta_1, \theta_2 \in (0, +\infty)$ και $0 < a \neq 1$

Μονάδες 10

Απάντηση

Είναι $\theta_1 = a^{\log_a\theta_1} : (1)$, $\theta_2 = a^{\log_a\theta_2} : (2)$ και $\theta_1\theta_2 = a^{\log_a(\theta_1\theta_2)} : (3)$

Από $(1) \cdot (2) \Rightarrow \theta_1\theta_2 = a^{\log_a\theta_1} \cdot a^{\log_a\theta_2} \Rightarrow \boxed{\theta_1\theta_2 = a^{\log_a\theta_1 + \log_a\theta_2}} : (4) \dots$

Από $a^{\log_a(\theta_1\theta_2)} = a^{\log_a\theta_1 + \log_a\theta_2}$ και επειδή η συνάρτηση $f(x) = a^x$ είναι «1-1» θα ισχύει:

$$\boxed{\log_a(\theta_1\theta_2) = \log_a\theta_1 + \log_a\theta_2}$$

Β. Πότε μια συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}, A \subseteq \mathbb{R}$ ονομάζεται άρτια και πότε περιττή

Μονάδες 5

Απάντηση

Η συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}, A \subseteq \mathbb{R}$ ονομάζεται άρτια αν και μόνο αν για κάθε $x \in A$ ισχύει: $-x \in A$ και $f(-x) = f(x)$

Η συνάρτηση $f : A \rightarrow \mathbb{R}, A \subseteq \mathbb{R}$ ονομάζεται περιττή αν και μόνο αν για κάθε $x \in A$ ισχύει: $-x \in A$ και $f(-x) = -f(x)$

Γ. Να γράψετε στην κόλλα των εξετάσεων τον αριθμό της κάθε ερώτησης από τις παρακάτω και δίπλα τη λέξη **ΣΩΣΤΟ** αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **ΛΑΘΟΣ** αν η πρόταση είναι λανθασμένη

11) Το μηδενικό πολυώνυμο έχει βαθμό μηδέν (**ΛΑΘΟΣ**)

12) Αν σε γραμμικό σύστημα 2×2 ισχύει: $D = 0$ και $D_x^2 + D_y^2 \neq 0$ τότε αυτό είναι αδύνατο, με D την ορίζουσα του συστήματος και D_x, D_y τις ορίζουσες που προκύπτουν από την D αν στη στήλη των συντελεστών των x, y αντικαταστήσουμε τη στήλη των σταθερών όρων του συστήματος αντίστοιχα. (**ΣΩΣΤΟ**)

13) Η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu x$ είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\left[2\pi, 2\pi + \frac{\pi}{2}\right]$ (**ΛΑΘΟΣ**)

14) Η συνάρτηση $f(x) = \ln x$ έχει πεδίο ορισμού το $[0, +\infty)$ (**ΛΑΘΟΣ**)

15) Τα αντίθετα τόξα έχουν ίσα συνημίτονα (**ΣΩΣΤΟ**)

16) Ισχύει: $\log_a\theta_1 - \log_a\theta_2 = \log_a(\theta_1 - \theta_2)$, με $\theta_1 > \theta_2 > 0$ και $0 < a \neq 1$ (**ΛΑΘΟΣ**)

17) Η εξίσωση $\sin x = a$, με $x, a \in \mathbb{R}$ έχει πάντοτε ρίζα (**ΛΑΘΟΣ**)

18) Η συνάρτηση $f(x) = a^x, a > 1$ είναι γνησίως αύξουσα στο πεδίο ορισμού της (**ΣΩΣΤΟ**)

19) Η περίοδος της συνάρτησης $f(x) = \epsilon\phi x, x \in \mathbb{R} - \left\{k\pi + \frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}\right\}$ έχει περίοδο $\frac{\pi}{2}$

(**ΛΑΘΟΣ**)

20) Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \log x^{2^v}$, με $v \in \mathbb{N}^*$ είναι το \mathbb{R}^* (**ΣΩΣΤΟ**)

Θέμα 2°

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = x^3 - 6$ και $g(x) = 6x^2 - 11x$

iii) Να βρεθούν οι τετμημένες των σημείων τομής τους

Μονάδες 15

Απάντηση

Τα ζητούμενα σημεία είναι οι λύσεις της εξίσωσης:

$$f(x) = g(x) \Leftrightarrow x^3 - 6 = 6x^2 - 11x \Leftrightarrow \boxed{x^3 - 6x^2 + 11x - 6 = 0} : (1)$$

$$\text{Θεωρούμε } P(x) = x^3 - 6x^2 + 11x - 6$$

Οι πιθανές ρίζες της (1) είναι οι 1, 2, 3, 6. Εύκολα προκύπτει ότι: $P(1) = 0$, οπότε το 1 είναι μια ρίζα. Εφαρμόζουμε το σχήμα του Horner για $x = 1$ και έχουμε:

1	-6	11	-6	Ⓛ
1	1	-5	6	
1	-5	6	0	

$\xrightarrow{\text{επί } 1}$ $\xrightarrow{\text{επί } 1}$ $\xrightarrow{\text{επί } 1}$

Έτσι η εξίσωση (1) ισοδύναμα γράφεται

$$(x-1)(x^2 - 5x + 6) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x-1=0 \\ \text{ή} \\ x^2 - 5x + 6 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \dots \boxed{x=1 \text{ ή } x=2 \text{ ή } x=3}$$

iv) Να βρεθούν οι πραγματικές τιμές του x για τις οποίες η γραφική παράσταση της f βρίσκεται «κάτω» από τη γραφική παράσταση της g

Μονάδες 10

Απάντηση

Φανερά ζητάμε τις πραγματικές τιμές του x για τις οποίες

$$f(x) < g(x) \Leftrightarrow x^3 - 6 < 6x^2 - 11x \Leftrightarrow \boxed{x^3 - 6x^2 + 11x - 6 < 0} : (2) \Leftrightarrow \dots \boxed{x \in (-\infty, 1) \cup (2, 3)}$$

Θέμα 3°

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = 2\eta\mu(2x - \pi) - 1$

- iv) Να βρεθεί το μέγιστο και το ελάχιστο της συνάρτησης f καθώς και οι θέσεις του μεγίστου και ελαχίστου αντίστοιχα

Μονάδες 10

Απάντηση

Είναι $\max f = 2 - 1 = 1$ για $x \in \mathbb{R}$ ώστε

$$\eta\mu(2x - \pi) = 1 \Leftrightarrow -\eta\mu 2x = 1 \Leftrightarrow \eta\mu 2x = -1 \Leftrightarrow 2x = 2k\pi - \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \boxed{x = k\pi - \frac{\pi}{4}, k \in \mathbb{Z}} \text{ και}$$

$\min f = -2 - 1 = -3$ για $x \in \mathbb{R}$ ώστε

$$\eta\mu(2x - \pi) = -1 \Leftrightarrow -\eta\mu 2x = -1 \Leftrightarrow \eta\mu 2x = -1 \Leftrightarrow 2x = 2\lambda\pi + \frac{\pi}{2} \Leftrightarrow \boxed{x = \lambda\pi + \frac{\pi}{4}, \lambda \in \mathbb{Z}}$$

- v) Να βρεθούν τα σημεία τομής της γραφικής παράστασης της f με την ευθεία με εξίσωση $y = 1$ των οποίων οι τετμημένες ανήκουν στο διάστημα $[-\pi, \pi]$

Μονάδες 10

Απάντηση

Ζητούνται οι λύσεις της εξίσωσης $f(x) = 1$ στο διάστημα $[-\pi, \pi]$

Είναι $f(x) = 1 \Leftrightarrow \dots \boxed{x = k\pi - \frac{\pi}{4}} : (1), k \in \mathbb{Z}.$ Με

$$x \in [-\pi, \pi] \Leftrightarrow -\pi \leq x \leq \pi \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} \begin{cases} -\pi \leq k\pi - \frac{\pi}{4} \leq \pi \\ k \in \mathbb{Z} \end{cases} \Leftrightarrow \dots \begin{cases} -\frac{3}{4} \leq k \leq \frac{5}{4} \\ k \in \mathbb{Z} \end{cases} \Rightarrow k = 0, 1 \text{ και}$$

για $k = 0$ από την (1) προκύπτει ότι $x = -\frac{\pi}{4}$ και για $k = 1$ από την (1) προκύπτει ότι $x = \frac{3\pi}{4}$

οπότε τα ζητούμενα σημεία τομής είναι τα $M_1\left(-\frac{\pi}{4}, 1\right)$ και $M_2\left(\frac{3\pi}{4}, 1\right)$

- vi) Πόσες ρίζες έχει η εξίσωση $f(x) = 2013$. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας
Επειδή $f(x) \leq 1 < 2013$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, η εξίσωση $f(x) = 2013$ είναι αδύνατη στο \mathbb{R}

Μονάδες 5

Θέμα 4°

Δίνονται οι συναρτήσεις: $f(x) = \ln x$ και $g(x) = \frac{e^{2x} - 4e^x + 3}{e^x - 1}$

iv) Να βρεθούν τα πεδία ορισμού τους

Μονάδες 5

Απάντηση

Για το πεδίο ορισμού της f (έστω A_f) πρέπει $x > 0 \Rightarrow A_f = (0, +\infty)$ και για το πεδίο ορισμού της g (έστω A_g) πρέπει $e^x - 1 \neq 0 \Leftrightarrow e^x \neq 1 \stackrel{e^x \text{ είναι "1-1"}}{\Leftrightarrow} x \neq 0 \Rightarrow A_g = (-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$

v) Να βρεθούν οι τιμές του x για τις οποίες η γραφική παράσταση της g βρίσκεται «πάνω» από τον άξονα $x'x$

Μονάδες 10

Απάντηση

Πρέπει

$$\begin{aligned} \begin{cases} g(x) > 0 \\ x \neq 0 \end{cases} &\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{e^{2x} - 4e^x + 3}{e^x - 1} > 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{(e^x - 1)(e^x - 3)}{e^x - 1} > 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^x - 3 > 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^x > 3 \\ x \neq 0 \end{cases} \\ &\stackrel{\text{In} \uparrow \text{ γνησίως αυξουσα}}{\Leftrightarrow} \begin{cases} \ln e^x > \ln 3 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x > \ln 3 > 0 \\ x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \boxed{x > \ln 3} \end{aligned}$$

vi) Να λυθεί η εξίσωση $f(g(x)) = 0$

Μονάδες 10

Απάντηση

$$\begin{aligned} f(g(x)) = 0 &\Leftrightarrow \ln(g(x)) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} g(x) = 1 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \frac{e^{2x} - 4e^x + 3}{e^x - 1} = 1 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^{2x} - 4e^x + 3 = e^x - 1 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \\ \text{Είναι} &\begin{cases} e^{2x} - 5e^x + 4 = 0 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (e^x - 1)(e^x - 4) = 0 \\ x > \ln 3 \end{cases} \stackrel{e^x - 1 \neq 0}{\Leftrightarrow} \begin{cases} e^x - 4 = 0 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} e^x = 4 \\ x > \ln 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \boxed{x = \ln 4} > \ln 3 \\ x > \ln 3 \end{cases} \end{aligned}$$

Άρα η ρίζα της εξίσωσης είναι $x = \ln 4$ και το ζητούμενο έχει βρεθεί

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ